



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 673/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. V., zastúpeného advokátom JUDr. Antonom Trusinom, advokátska kancelária, Hálkova 1, Bratislava, ktorou namietal porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd „*držaním sťažovateľa vo väzbe od 24.3.2014*“, a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť J. V. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júla 2014 doručená sťažnosť J. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd „*držaním sťažovateľa vo väzbe od 24.03.2014*“.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) z 8. novembra 2011 v spojení s uznesením

Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vzatý do väzby. Lehota trvania väzby mu bola následne predĺžená uznesením okresného súdu z 18. mája 2012 v spojení s uznesením krajského súdu z 30. mája 2012, a to do 10. októbra 2012. Po podaní obžaloby na sťažovateľa pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), b), c), d) a ods. 2 písm. c) a ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a iné okresný súd uznesením z 1. októbra 2012 rozhodol o jeho ďalšom ponechaní vo väzbe.

V sťažnosti sťažovateľ uvádza:

*«Dňa 03.07.2012 bol sťažovateľ rozsudkom Okresného súdu Bratislava I. uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 roky a bol zaradený pre výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 pís.a,b,c,d, ods. 2 pís. c, ods. 3 pís. c Tr. zákona. Následne na podklade odvolania prokurátora Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 2To 118/2013 zo dňa 17.10.2013 zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava I. 5T 72/2012 vo výroku o vine v oslobodzujúcej časti a taktiež vo výroku o treste, čím výrok o vine pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 Tr. zákona nadobudol právoplatnosť. Po vrátení veci Okresný súd Bratislava I. ako prvostupňový súd opätovne rozsudkom rozhodol pričom, ale nesprávne opätovne rozhodol aj o vine za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 Tr. zákona za čo sťažovateľovi opätovne uložil trest odňatia slobody na 3 roky a bol zaradený pre výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia / na túto nesprávnosť bol napokon aj upozornený Krajským súdom v Bratislave v uznesení sp.zn. 1Tos 51/2014 zo dňa 07.05.2014/ a vo vzťahu k obzvlášť závažnému zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1, pís.a,b,c,d, ods. 2 pís. c, ods. 3 pís. c Tr. zákona rozhodol tak, že sťažovateľa opätovne, už druhý krát oslobodil. Z dikcie ustanovenia § 79 ods. 2 Tr. poriadku piata veta,*

„ak súd vyhlási oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto skutočnosť v zápisnici“. Okresný súd Bratislava I. však na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 24.03.2014 takto nepostupoval. Dňa 07.05.2014 Krajský súd v Bratislave rozhodol na neverejnom zasadnutí o sťažnosti generálneho prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 24.03.2014, ktorým bol sťažovateľ prepustený z väzby na jeho žiadosť. Krajský súd v Bratislave rozhodol tým spôsobom, že zrušil uznesenie prvostupňového súdu a sťažovateľ tak zostal naďalej vo väzbe, pričom zastávame právny názor, že krajský súd mal dať hneď po tomto zrušení príkaz na prepustenie sťažovateľa z väzby s poukazom na už zmienené ustanovenie § 79 ods. 2 Tr. poriadku.

Obdobne podľa ustanovenia § 79 ods. 2 Tr. poriadku súd postupuje aj v prípade, že v súdnom konaní uplynula celková lehota väzby. V tejto súvislosti by som si dovoľil poukázať na to, že prvostupňový súd už dvakrát oslobodil sťažovateľa zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 pís. a,b,c,d, ods. 2 pís. c, ods. 3 pís. c Tr. zákona a je na mieste sa domnievať, že v predmetnej veci nedôjde k zásadnej zmene dôkaznej situácie, ktorá by podmieňovala iné rozhodnutie tohto súdu. Sťažovateľ bol tak právoplatne odsúdený za zločin, kde je celková lehota väzby 36 mesiacov a táto uplynie dňa 08.11.2014.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti som dňa 27.06.2014 v mene sťažovateľa podal podnet na preskúmanie nezákonnosti väzby u sťažovateľa od dňa 24.03.2014, ktorú som adresoval aj Krajskému súdu v Bratislave.»

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálehom v tomto znení:

„1./ Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb. držaním sťažovateľa vo väzbe od 24.03.2014, porušené bolo.

2./ Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje, aby sťažovateľa ihneď prepustil z výkonu väzby.

*3./ Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume € 340,90 na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“*

## II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

V zmysle uvedeného ustanovenia môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Uvedené osobitne platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, advokátom.

Právna úprava zakotvujúca povinnosti advokáta vyplývajúce zo zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov vylučuje, aby ústavný súd vlastnou iniciatívou nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti návrhov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09).

Preskúmaním obsahu sťažnosti sťažovateľa dospel ústavný súd k zisteniu, že ani odôvodnenie sťažnosti a predovšetkým ani petit sťažnosti, neobsahujú jednoznačnú špecifikáciu právoplatného väzobného rozhodnutia, prípadne iného zásahu, ktorým malo dôjsť k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv. V petite sťažnosti rovnako absentuje jednoznačné označenie subjektu, proti ktorému sťažnosť sťažovateľa smeruje.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť neobsahuje jasný a zrozumiteľný petit ako východisko pre rozhodnutie ústavného súdu, čo je jednou zo všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde konkretizovaná tiež ustanoveniami § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pripomína, že takéto nedostatky zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Nedostatok, resp. nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí návrhu účastníka konania je v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu dôvodom odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (podobne napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 210/09, III. ÚS 32/2011).

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Nad rámec uvedeného ústavný súd stručne poznamenáva, že sa mu argumentácia sťažovateľa o porušení relevantného ustanovenia zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) upravujúceho trvanie väzby, a síce § 79 ods. 2, vzhľadom na okolnosti prípadu sťažovateľa javí ako zjavne neopodstatnená. Ústavný súd si je vedomý judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú napokon reflektuje aj zmienené ustanovenie Trestného poriadku, podľa ktorej pokiaľ je súdom prvého stupňa vyhlásený oslobodzujúci rozsudok, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu, a to aj v prípade, keď sa štátny zástupca proti tomuto rozhodnutiu ihneď odvolal, pretože ďalšie „zadržiavanie“ osoby po tom, ako bola zbavená viny, už nemôže byť pokryté výnimkou prípustnou čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru (bližšie pozri napr. rozhodnutia ESLP: Wemhoff proti Nemecku z 27. júna 1968; Labita proti Taliansku zo 6. apríla 2000; ako aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 6/10 z 20. apríla 2010). Sťažovateľom zvolenú interpretáciu dotknutého ustanovenia trestnoprocesného kódexu s prihliadnutím na okolnosti prípadu sťažovateľa však považuje ústavný súd za nesystematickú, vytrhnutú z kontextu a zjavne odporujúcu zmyslu uvedenej právnej úpravy. V prípade sťažovateľa totiž nešlo o oslobodzujúci rozsudok v celkovom rozsahu obžaloby, ale len o čiastočne oslobodzujúci rozsudok, u ktorého vo zvyšnom bode obžaloby bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania druhého skutku.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2014